

Advies Natuurwaarden Ontsluitingsweg
CZ Rouveen

gemeente **Staphorst**

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Advies Natuurwaarden Ontsluitingsweg
CZ Rouveen**

Inhoud

Rapport en bijlagen

11 februari 2016

Projectnummer 243.00.03.47.00

Ideeën voor een plek

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
2	Plangebied en voorgenomen plannen	7
2.1	Ligging	7
2.2	Huidige situatie	7
2.3	Voorgenomen plannen	8
3	Gebiedsbescherming en effectbepaling	9
3.1	Natuurbeschermingswet 1998	9
3.2	Omgevingsverordening - Natuur	10
4	Soortenbescherming en effectbepaling	13
4.1	Vaatplanten	13
4.2	Zoogdieren - vleermuizen	14
4.3	Zoogdieren - overige	14
4.4	Vogels	17
4.5	Amfibieën, reptielen en vissen	18
4.6	Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden	19
5	Conclusie en consequenties	21
5.1	Beschermde gebieden	21
5.2	Beschermde soorten	21
5.3	Uitvoerbaarheid	22
6	Bronnen	23
6.1	Veldbezoek	23
6.2	Media	23
6.3	Literatuur	23

Bijlagen

Inleiding

De gemeenteraad van Staphorst heeft besloten medewerking te verlenen aan het realiseren van een nieuwe ontsluitingsweg aan de achterzijde van een fabrieksterrein aan de Oude Rijksweg in Rouveen. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken, dient een bestemmingsplanprocedure te worden gevoerd. In dit kader is het conform artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) noodzakelijk een onderzoek uit te voeren naar effecten op de natuurwaarden (soortenbescherming en gebiedsbescherming).

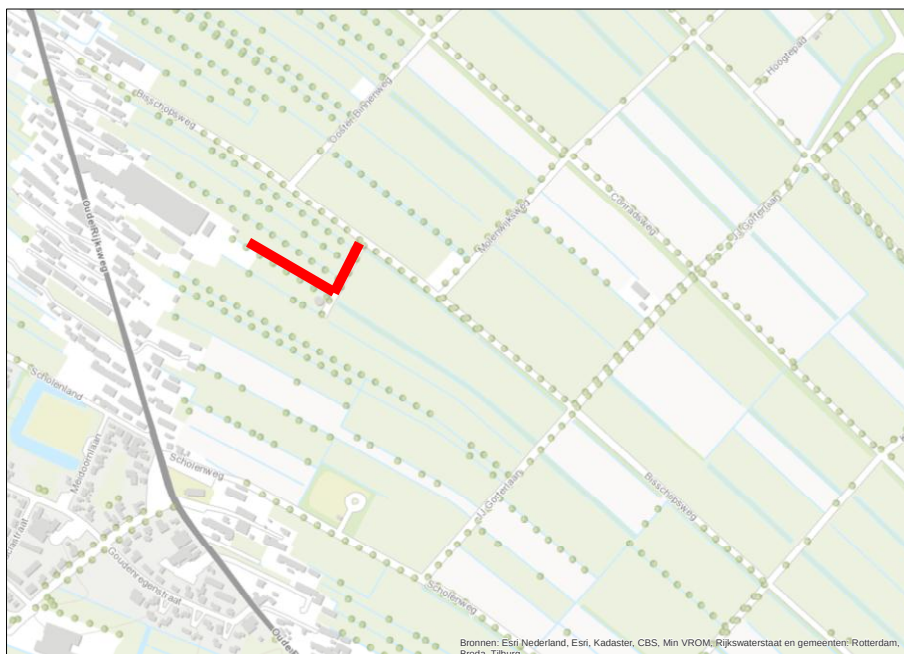
AANLEIDING

Het Advies Natuurwaarden behandelt de ecologische beoordeling van de bovengenoemde activiteit. De effecten op natuurwaarden worden beoordeeld in relatie tot bestaande wet- en regelgeving op het gebied van soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet 1998, de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en de provinciale structuurvisies en provinciale verordeningen. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

DOEL VAN HET ADVIES

De ligging van het plangebied wordt weergegeven op de navolgende figuur (figuur 1).

PLANGEBIED

Figuur 1. Kaart met ligging plangebied (rood) (bron: kadaster)

OPZET VAN HET RAPPORT	Het rapport bestaat uit de volgende onderdelen: - beschrijving van het plangebied en de voorgenomen plannen; - beschrijving van de effecten op de te beschermen natuurwaarden; - conclusies en consequenties.
INFORMATIE	De beschrijving van de relevante te beschermen natuurwaarden is gebaseerd op: - bestaande bronnen zoals databanken, verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, rapporten en websites; - veldonderzoek waarbij vooral is gekeken naar kritische en/of beschermde soorten, zowel wat betreft aanwezigheid van als wat betreft potenties voor deze soorten.
BEOORDELING	Op basis van de bekende gegevens en het veldonderzoek zijn de mogelijke effecten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen bepaald. Daarnaast zijn (de effecten van) deze ontwikkelingen beoordeeld in het kader van de natuurwetgeving.
BEVINDINGEN	Tot slot worden in hoofdstuk 5 de bevindingen van het onderzoek kort weergegeven.

Plangebied en voorgenomen plannen

2.1

Ligging

Het plangebied betreft een doodlopende weg aan de westzijde van het dorp Rouveen, in het kilometerhok¹ 209-514. Figuur 1 geeft een overzicht van de ligging van het plangebied. Het plangebied grenst aan de zuidwestzijde aan het terrein van CZ en aan de noordoostzijde aan de Bisschopsweg. Rondom het plangebied liggen graslanden met elzensingels.

2.2

Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit een onverharde weg (Bisschopsweg) en een deel van een grasland ten westen van deze weg. Ten westen van de weg ligt een sloot. Langs het grasland staat aan de zuidwestzijde een elzensingel. Langs de Bisschopsweg staan enkele exemplaren els.

Bisschopsweg richting het zuidwesten

¹ Een kilometerhok is een vastgelegd gebied van 1 km bij 1 km. De Topografische Dienst heeft deze hokken ingevoerd als rasterverdeling voor het tekenen van de topografische kaarten van Nederland. Een uurhok is een gebied van 5 km bij 5 km gebaseerd op diezelfde verdeling.

Plangebied richting het terrein van CZ

2.3

Voorgenomen plannen

De plannen bestaan uit het realiseren van een ontsluitingsweg aan de achterzijde van het fabrieksterrein van melkfabriek CZ. De Bisschopsdwarsweg en een deel van het grasland richting de fabriek wordt verhard. Mogelijk wordt in de aangrenzende sloot een dam met duiker aangelegd. Als gevolg van de nieuwe ontsluiting neemt de verkeersdruk op de J.J. Gorterweg richting het viaduct over de A28 toe.

G e b i e d s b e s c h e r m i n g e n e f f e c t b e p a l i n g

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw 1998) en de Provinciale Structuurvisie en Verordening. Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1.

3.1

Natuurbeschermingswet 1998

In de Nbw 1998 is de bescherming van specifieke (natuur)gebieden geregeld. In deze wet zijn ook de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. Onder de Nbw 1998 worden drie typen gebieden aangewezen en beschermd: Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en Wetlands. Plannen met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningplichtig. Relevant daarbij is dat de Nbw 1998 een externe werking kent.

Het plangebied ligt niet in en grenst niet aan een beschermd gebied in het kader van de Nbw 1998. Het meest nabijgelegen beschermde gebied is het Natura 2000-gebied Olde Maten & Veerslootslanden op ruim 3 km ten westen van het plangebied. Olde Maten & Veerslootslanden is op 4 juli 2013 definitief aangewezen als Natura 2000-gebied. In het aanwijzingsbesluit staan de begrenzing en de instandhoudingsdoelen. Andere Natura 2000-gebieden liggen op een grotere afstand tot het plangebied.

Tussen de beschermde gebieden en het plangebied is onder meer bebouwing en infrastructuur aanwezig. Het plangebied heeft daarnaast geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

INVENTARISATIE

Gezien de terreinomstandigheden, ligging van het plangebied en de aard van de ontwikkeling, worden met betrekking tot het voorgenomen plan op voorhand geen negatieve effecten op beschermde natuurgebieden verwacht.

TOETSING

Het plan heeft in het kader van de Nbw 1998 geen negatieve gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van natuurlijke habitats en soorten. Voor het plan is geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig.

CONCLUSIE

3.2

Omgevingsverordening - Natuur

ECOLOGISCHE HOOFD- STRUCTUUR

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het nationale natuurbeleid. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale EHS is voor de provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel 2013 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN DE EHS

Vanuit de Omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel 2013 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid) wordt specifiek ingezet op de bescherming van bestaande bos- en natuurgebieden en belangrijke weidevogel- en ganzengebied, die buiten de Ecologische Hoofdstructuur vallen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt niet op gronden die in het kader van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid zijn aangewezen als EHS (zie figuur 2). Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur ligt op ruim 3 km ten oosten van het plangebied. Het betreft hier boswachterij Staphorst. Het plangebied ligt ook niet in of nabij bestaande bos- en natuurgebieden of weidevogel- en ganzengebieden die buiten de EHS vallen. Tussen de beschermde gebieden en het plangebied is onder meer bebouwing en infrastructuur aanwezig. Het plangebied heeft daarnaast geen belangrijke ecologische relaties met de beschermde gebieden.

Figuur 2. Ligging beschermde gebieden in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (groen) nabij plangebied (roze) (bron: Omgevingsverordening Overijssel)

Gezien de ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde gebieden, de terreinomstandigheden van het plangebied, het tussenliggende gebied en de aard van de ontwikkelingen, zijn geen negatieve effecten op de Ecologische Hoofdstructuur te verwachten.

TOETSING

De activiteit is daarmee op het punt van natuur niet in strijd met de Omgevingsverordening Overijssel.

CONCLUSIE

Soortenbescherming en effectbepaling

Relevante wetgeving op het gebied van de soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet (Ffw). Nadere informatie over deze wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 1. Het onderzoek is uitgevoerd op basis van bestaande gegevens en een verkennend veldbezoek.

WET- EN REGELGEVING

Op basis van de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet worden de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes ingedeeld. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd (zie bijlage 1). De inheemse vogelsoorten hebben een eigen afwijkend beschermingsregime, ze vallen zowel onder het middelzware als strenge beschermingsregime.

BESCHERMINGSREGIME

Geraadpleegde databanken (opgave van Het Natuurloket.nl (2), verspreidingsatlassen, waarnemingsoverzichten, websites en rapporten zijn met een eigen nummer in de literatuurlijst opgenomen. Gegevens uit deze bronnen worden bij het bespreken van de verschillende soortengroepen alleen genoemd indien ze een meerwaarde voor het onderzoek hebben. Het plangebied ligt in een gebied waar de laatste jaren veel ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Er zijn in het kader van deze ontwikkelingen verschillende ecologische onderzoeken uitgevoerd. Relevante onderzoeksrapportages zijn in de literatuurlijst, zie paragraaf 6.3, opgenomen.

BRONNEN

Het plangebied is op 28 januari bezocht om een indruk te krijgen van de terreinomstandigheden, de omgeving en de voorkomende flora en fauna (zie ook paragraaf 6.1 Veldbezoek).

VELDBEZOEK

Gezien de aard van het plangebied, op basis van de indruk die van het plangebied is verkregen, de kennis over leefgebieden van soorten en de beschikbare gegevens, kan van alle soortengroepen met voldoende zekerheid een oordeel worden gegeven over het voorkomen van beschermde soorten in het gebied.

EXPERT JUDGEMENT

4.1

Vaatplanten

Het plangebied betreft een grotendeels onverharde weg met een grasvegetatie en een deel van een weiland. Tussen het gras staan soorten van voedselrijke omstandigheden, zoals paardenbloem, kruipende boterbloem en ridderzuring.

INVENTARISATIE

Langs de westzijde staan enkele elzen en zomereiken. Beschermde soorten zijn niet in het plangebied aangetroffen. Met het oog op de inrichting en het gebruik van het plangebied worden beschermde soorten ook niet in of direct rond het plangebied verwacht.

EFFECTEN/TOETSING

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vaatplanten ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van wilde beschermde vaatplanten verwacht.

4.2

Zoogdieren - vleermuizen

INVENTARISATIE

Verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied kunnen worden uitgesloten, omdat in het plangebied geen bebouwing aanwezig is en de bomen geen geschikte holtes bevatten. Het plangebied zal wel onderdeel uitmaken van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten. Te verwachten soorten zijn gewone dwergvleermuis, rosse vleermuis en laatvlieger. Deze informatie komt deels ook uit de geraadpleegde bronnen naar voren.

EFFECTEN/TOETSING

Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep vleermuizen ontstaan. Ook na aanleg van de ontsluitingsweg vormt het plangebied geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De ontwikkelingen hebben geen negatief op vleermuizen. Ten behoeve van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van vleermuizen verwacht.

4.3

Zoogdieren - overige

INVENTARISATIE

Gezien het, uitgezonderd enkele bomen, ontbreken van opgaande groenstructuren biedt het plangebied voor grondgebonden zoogdieren nauwelijks geschikt leefgebied. Het plangebied zal wel onderdeel vormen van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende licht beschermde soorten als bosmuis, rosse woelmuis, mol, haas en dwergmuis. Deze soorten komen deels ook uit de geraadpleegde bronnen naar voren. Tijdens het veldbezoek zijn molshopen aangetroffen. Daarnaast is het plangebied mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van bunzing, steenmarter en wezel. Binnen het plangebied wordt echter geen verblijfplaats van deze marterachtigen verwacht, omdat schuilmogelijkheid ontbreekt.

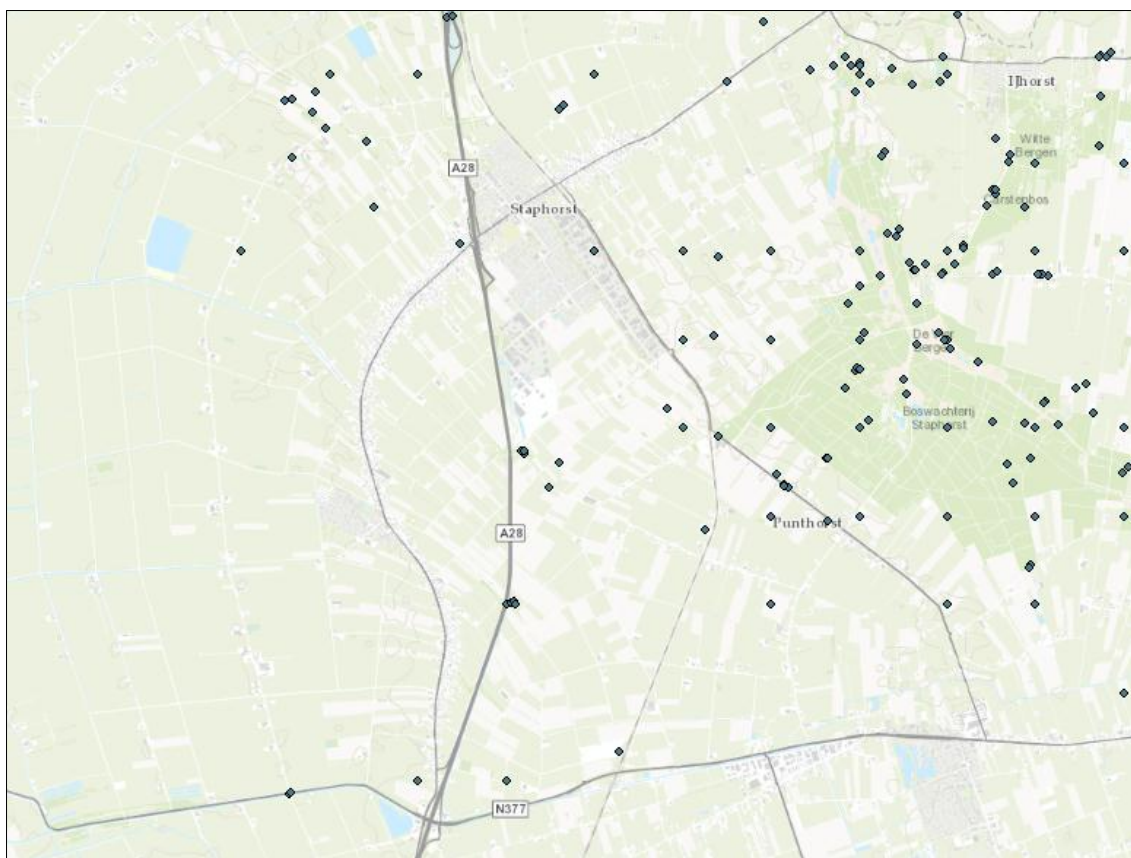
Das

Uit de omgeving is het voorkomen van de middelzwaar beschermde das bekend (zie figuur 3). Waarnemingen van das zijn voornamelijk afkomstig uit meer oostelijk en noordelijk gelegen gebieden. Das heeft burchten in de boswachte-

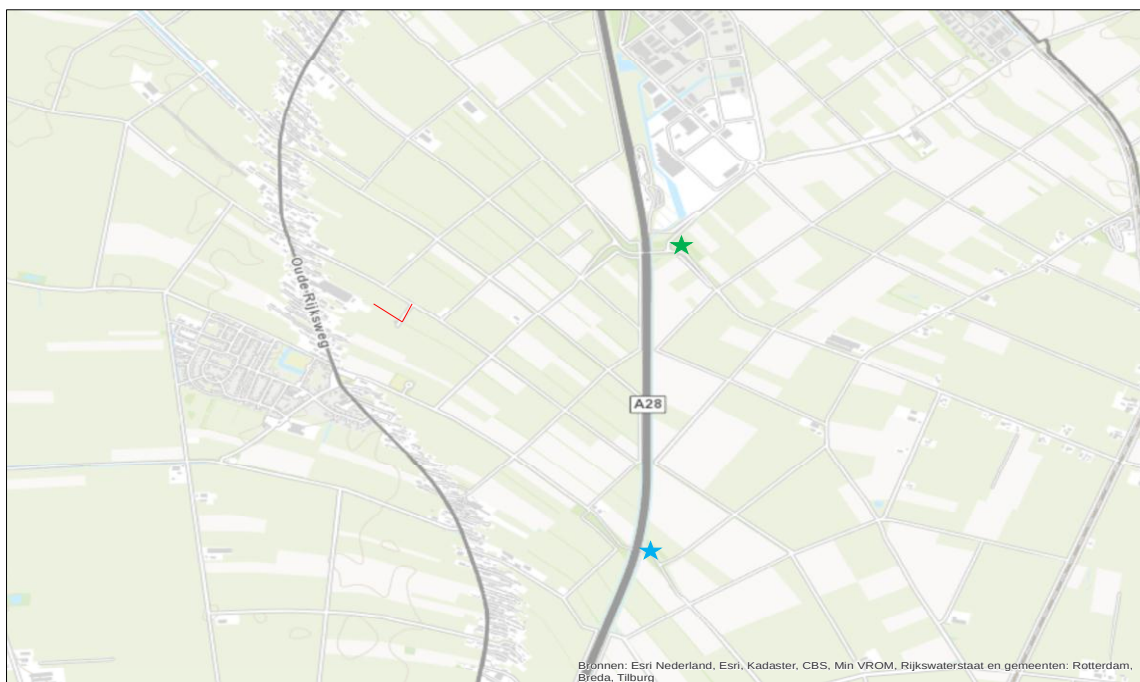
rij Staphorst en in kunstmatige verhogingen in het landschap zoals viaducten, waaronder het viaduct over de A28 ter hoogte van de Dekkersweg en Scholenweg (figuur 4).

Tussen de A28 en Rouveen zijn geen waarnemingen van das bekend. Uit eerder onderzoek blijkt dat de reden hiervoor is de aanwezigheid van veen in de ondergrond. De grondwaterstand is ten oosten van de A28 te hoog voor das.

Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen sporen van das aangetroffen in en rond het plangebied en evenmin langs de J.J. Gorterlaan. De burcht ten oosten van het viaduct over de A28 bij de Dekkersweg is eveneens bezocht. Vastgesteld is dat deze recent belopen, en dus in gebruik, was ten tijde van het veldbezoek.

Figuur 3. Waarnemingen van das in de wijde omgeving van het plangebied vanaf 1960 tot 2016 (bron: NDFF)

Figuur 4. Ligging dassenburchten ter hoogte van Dekkersweg (groene ster) en Scholenweg (blauwe ster) ten opzichte van plangebied (rood)

EFFECTEN Ten behoeve van de ontwikkelingen zal de bodem worden vergraven, waardoor leefgebied van de voorkomende licht beschermde soorten verloren gaat en enkele vaste verblijfplaatsen worden vernietigd en verstoord. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood. De verwachting is dat het plangebied na inrichting een lagere waarde voor zoogdieren zal hebben.

Ten aanzien van dat is van belang dat door het realiseren van een ontsluitingsweg de verkeersdrukten ten oosten van de fabriek toeneemt. Het gaat om een toename van 130 personenauto's en 200 vrachtwagens die voortaan via de oostzijde van en naar de fabriek rijden. Tussen de A28 en het plangebied komt dat niet voor (zie figuur 3) en zal daar geen hinder ondervinden van verkeer. Omdat de vrachtwagens en auto's verspreid over de verschillende wegen ten oosten van het plangebied zullen rijden, zal de verkeersdrukten ter hoogte van de dassenburchten bij de Scholenweg en Dekkersweg niet dermate toenemen dat een negatief effect op de functionaliteit van deze verblijfplaatsen is te verwachten. Bovendien zal slechts een klein deel van het (vracht)verkeer in de schemer- en avondperiode rijden, de periode dat dat actief is.

TOETSING Op basis van het veldbezoek en de geraadpleegde bronnen is een voldoende beeld van de soortengroep overige zoogdieren ontstaan. In het plangebied komen enkele licht beschermde soorten voor. Vaste verblijfplaatsen van deze soorten kunnen worden vernietigd en verstoord (artikel 11) als gevolg van de ontwikkelingen. Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn

geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

De toename van verkeersdrukte leidt niet tot een verstoring, aantasting of vernietiging van de (functionaliteit) van voortplantingsverblijfplaatsen of van vaste rust- of verblijfplaatsen van das.

Ten aanzien van das wordt wel sterk aanbevolen om ter hoogte van de dassen-tunnel bij het viaduct aan de Dekkersweg een afrastering langs het betreffende wegdeel aan te brengen. Hierdoor wordt das gedwongen gebruik te maken van deze veilige oversteek methode en worden onnodige verkeersslachtoffers voorkomen.

Om invulling te geven aan de zorgplicht, is het zeer wenselijk dat het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden zoveel mogelijk ongeschikt wordt gemaakt voor dieren. Dit kan onder meer worden bewerkstelligd door de vegetatie in het terrein enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden kort af te maaien. In de tussenliggende dagen zullen diersoorten als (spits)muizen het terrein verlaten, omdat er niet voldoende dekking aanwezig is.

ZORGPLICHT

4.4

Vogels

Het plangebied is door de aanwezigheid van bomen geschikt broedgebied voor vogels als vink, houtduif en merel. Nesten van vogels met jaarrond beschermde nestplaats zijn niet in het plangebied aangetroffen en worden er ook niet verwacht. Uit de directe omgeving zijn wel waarnemingen van steenuil bekend uit de jaren 2008 en 2009. Tijdens het veldbezoek is een steenuilennestkast aangetroffen in de houtsingel langs de toekomstige verbindingsweg, deze is niet onderzocht op recente gebruikssporen.

INVENTARISATIE

Het broed- en foerageergebied van een aantal vogelsoorten zal enigszins veranderen als gevolg van de ontwikkelingen. De nieuwe situatie waarbij de huidige beplanting grotendeels blijft staan en nieuwe bomen worden aangeplant, is wederom geschikt broedgebied voor aanwezige vogelsoorten. Indien de werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden opgestart, kunnen nesten van broedvogels worden verstoord.

EFFECTEN

Ten aanzien van vogels dient bij uitvoering van werkzaamheden rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen (artikel 11 Ffw). Voor de hiervoor besproken vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode in het kader van de Flora- en faunawet gehanteerd. Van belang is

TOETSING

of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als de werkzaamheden voor het broedseizoen worden gestart en continu voortduren, zullen broedvogels een rustiger broedplaats (op enige afstand) zoeken en niet door de werkzaamheden worden gestoord.

Wanneer men de werkzaamheden tijdens het broedseizoen wil opstarten, dient het terrein voor aanvang van de werkzaamheden door een deskundige te worden onderzocht op het voorkomen van broedvogels. Wanneer broedvogels worden aangetroffen, moeten de werkzaamheden worden uitgesteld of moet rond het nest een 'werkvrije' zone in acht worden genomen. In deze zone mag dan niet worden gewerkt teneinde verstoring van de broedende vogel(s) te voorkomen.

4.5

Amfibieën, reptielen en vissen

INVENTARISATIE

De locatie waar ontwikkelingen worden voorzien, hebben betrekking op een watergang, grasvegetatie en enige verharding. Deze locaties vormen geen hoge waarde voor amfibieën en reptielen. In het grasland kunnen incidenteel exemplaren bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voorkomen. Deze soorten leven buiten de voorplantingsperiode op het land. De sloot langs de onverharde weg betreft een zeer voedselrijke sloot met een dikke zwarte sliblaag en er is geen tot weinig (onder)watervegetatie aanwezig. Beschermde vissoorten worden hier niet verwacht. Uit de gegevens van het Natuurloket.nl komen van de laatste 15 jaar ook geen waarnemingen van beschermde amfibieën, vissen en reptielen uit de directe omgeving naar voren.

TOETSING

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroepen amfibieën, reptielen en vissen ontstaan. In het plangebied komen hooguit enkele licht beschermde amfibieën voor. Het gaat hierbij om bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander. Bij de werkzaamheden worden terreindelen vergraven. Vaste verblijfplaatsen van genoemde soorten kunnen hierbij worden vernietigd en verstoord (artikel 11). Ook kunnen enkele exemplaren worden gedood (artikel 9). In het geval van ruimtelijke ontwikkelingen geldt voor licht beschermde soorten een vrijstelling voor de artikelen 9 tot en met 11. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. In het kader van de voorgenomen activiteiten is een ontheffingsaanvraag voor deze soorten niet aan de orde. Wel blijft de zorgplicht van toepassing.

Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen ten aanzien van amfibieën, reptielen en vissen verwacht.

4.6

Dagvlinders, libellen en overige ongewervelden

De locatie waar ontwikkelingen worden voorzien, hebben betrekking op een watergang, grasland en enige verharding. Deze locaties vormen geen geschikt leefgebied voor beschermde ongewervelden. Met het oog op de aanwezige biotopen en het voorkomen/de verspreiding in Nederland worden binnen en direct rond het plangebied geen beschermde dagvlinders, libellen en overige ongewervelden verwacht.

INVENTARISATIE

Op basis van het veldbezoek is een voldoende beeld van de soortengroepen dagvlinders, libellen en overige ongewervelden ontstaan. Als gevolg van de ontwikkelingen worden geen verbodsovertredingen verwacht.

TOETSING

Conclusie en consequenties

5

5.1

Beschermde gebieden

Beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur liggen op ruime afstand van het plangebied en zijn hiervan gescheiden door bebouwing en infrastructuur. Gezien de aard van de ingrepen zijn geen negatieve effecten op deze gebieden te verwachten. Voor deze activiteit is daarom geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 nodig. De activiteit is op het punt van natuur niet in strijd met het de Omgevingsverordening Overijssel 2014.

5.2

Beschermde soorten

Uit het onderzoek komt naar voren dat het plangebied een zeer beperkte natuurwaarde kent. Naast de algemene zorgplicht van de Flora- en faunawet dient in het kader van de realisatie van de ontsluitingsweg aandacht te zijn voor de aanwezigheid van broedvogels. Voor vogels geldt dat wanneer werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, er in gebruik zijnde nesten van vogels kunnen worden verstoord en vernietigd. Het is verboden nesten van vogels (indien nog in functie) te verstoren of te vernietigen (artikel 11 en artikel 12 Ffw). Met betrekking tot de planning en uitvoering van de werkzaamheden dient daarom rekening te worden gehouden met het broedseizoen. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het is van belang of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

Das

De toename van verkeer leidt niet tot een verstoring, aantasting of vernietiging van de (functionaliteit) van voortplantingsverblijfplaatsen of van vaste rust- of verblijfplaatsen van de middelzwaar beschermde das.

Bij het viaduct over de A28 ter hoogte van de Dekkersweg is in de op- en afrit van de J. J. Gorterweg reeds een dassentunnel aanwezig. Het wordt sterk aanbevolen deze langs beide zijden van het betreffende wegdeel te voorzien van afrastering. Dit is een relatief eenvoudige ingreep waarmee voor das een veilige oversteek methode wordt gecreëerd en onnodige verkeersslachtoffers worden voorkomen.

5.3

Uitvoerbaarheid

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. De gemeenteraad kan onder overweging van de gegeven argumenten ten aanzien van Natura 2000-gebieden het bestemmingsplan vaststellen.

Op voorhand kan in redelijkheid worden gesteld dat natuurwet- en -regelgeving de uitvoerbaarheid van het ruimtelijke plan niet in de weg staat.

Uit het onderzoek naar effecten op beschermde natuurwaarden blijkt dat de aanwezige natuurwaarden geen belemmeringen vormen voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Deze conclusie geldt voor de beschermde soorten en de noodzaak van ontheffingen.

Het is aan het bevoegd gezag om de visie dat er geen sprake zal zijn van negatieve effecten op beschermde gebieden en een noodzaak tot vergunningen te bevestigen.

Gezien de aangetroffen soorten en de in dit rapport opgenomen voorziene plannen en activiteiten behoudt dit onderzoek drie jaar zijn geldigheid voor een wettelijke of juridische procedure. Dit betreft een ontheffingsaanvraag voor de Flora- en faunawet of een besluit waarop de Algemene wet bestuursrecht van toepassing is (o.a. een besluit voor de Wro). Bij aanpassingen van het oorspronkelijke plan en veranderingen in de terreinomstandigheden van het plangebied, die kunnen leiden tot andere inzichten met betrekking tot natuurwaarden, zal een actualisatie van het onderzoek moeten plaatsvinden. Dit geldt ook wanneer het beleid voor beschermde gebieden in de omgeving verandert.

B r o n n e n

6

6.1

Veldbezoek

Het plangebied en omgeving is op 28 januari 2016 mevrouw drs. A.A. Schwab bezocht om een indruk te krijgen van het terrein en het voorkomen van planten- en diersoorten. Tijdens het bezoek zijn plantensoorten genoteerd, maar zijn verder geen volledige vegetatieopnamen gemaakt. Het was een onbewolkte dag met een maximumtemperatuur van 6°C en een zwakke wind.

VERKENNEND VELDBEZOEK

6.2

Media

1. www.telmee.nl. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Op de site is tevens verspreidingsinformatie van planten en dieren te vinden.
2. www.natuurloket.nl. Het Natuurloket is een onafhankelijke informatiemakelaar die gegevens over beschermde soorten toegankelijk maakt. Deze gegevens zijn afkomstig uit de nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). Het is een initiatief van onder meer de Gegevensautoriteit Natuur en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna (VOFF). Via de gemeente Staphorst zijn de gegevens van beschermde soorten in en rond het plangebied opgevraagd, d.d. 2 februari 2016.

6.3

Literatuur

3. Bode, A.D., A.J. Dijkstra, B. Hoekstra, R. Hoeve en R. Zollinger, De Zoogdieren van Overijssel: Voorkomen, verspreiding (periode 1970-1998) en ecologie van de in het wild levende zoogdieren. Waanders Uitgevers in samenwerking met de Zoogdierenwerkgroep Overijssel en Natuur en Milieu Overijssel, Zwolle 1999.
4. EcoGroen Advies BV, 'Actualiserend ecologisch onderzoek Wethouder Wassebaliestraat, Staphorst'.
5. Meijden, R. van der, Heukels' Flora van Nederland, Wolters-Noordhoff bv, Groningen/Houten 2005.
6. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, De Nederlandse libellen (Odonata) (verspreidingsperiode <1950-1997) - Nederlandse fauna deel 4, Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden 2002.

7. Stichting RAVON, Waarnemingenoverzicht 2013 (verspreidingsperiode 2004-2013), bijlage bij RAVON 55, jaargang 16 (4).
8. Twisk, P., A. van Diepenbeek, J.P. Bekker, Veldgids Europese zoogdieren, Stichting Uitgeverij KNNV, Zeist 2010.
9. Waarnemingenverslag 2007 'Dagvlinders, libellen en sprinkhanen' (verspreidingsperiode 1999-2006), EIS-Nederland, De Vlinderstichting en de Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie.
10. Dienst Landelijk Gebied, Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Handreiking Flora- en faunawet, Voor werkzaamheden en activiteiten in het kader van bestendig gebruik, bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, versie 1.1 (werk-kader intern), 31 oktober 2008.
11. Dienst Regelingen, Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen, brief met referentie ffw2009.corr.046, 26 augustus 2009.
12. Dienst Regelingen Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, positieve afwijzing ontheffingaanvraag "De Esch III Staphorst" ten behoeve van das, 2009.
13. Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Ministerie van Economische Zaken, Soortenstandaard Das Versie 2.0, publicatienummer RVO-S05-402/BF16681, december 2014.

B i j l a g e n

1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Bijlage 1. Wet- en regelgeving natuurwaarden

Relevante wetgeving met betrekking tot soortenbescherming betreft de Flora- en faunawet. Relevante wet- en regelgeving met betrekking tot gebiedsbescherming betreft de Natuurbeschermingswet 1998 en het beschermingsregime van de Ecologische Hoofdstructuur. In het navolgende wordt een toelichting op deze wet- en regelgeving gegeven.

Flora- en faunawet

Op 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken (artikel 2).

ZORGPLICHT

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen (artikel 8), beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen (artikel 9) of opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen (artikel 11). Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden (artikel 12). Tevens moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat enkele van deze verboden indirect worden overtreden door aantasting van bijvoorbeeld het foerageergebied en migratieroutes.

VERBODEN

Beschermde zijn de inheemse zoogdieren (met uitzondering van huismuis, bruine rat en zwarte rat), alle inheemse vogels, amfibieën en reptielen, sommige planten, vissen, vlinders, libellen, kevers en mieren en rivierkreeft, wijngaardslak en Bataafse stroommossel.

BESCHERMDE SOORTEN

Op 23 februari 2005 is de AMvB 2004 betreffende artikel 75 van de Flora- en faunawet in werking getreden. Deze AMvB deelt de in Nederland beschermde soorten in drie beschermingsregimes in. In de 'Lijst van alle soorten beschermd onder de Flora- en faunawet' worden de soorten ingedeeld in drie tabellen. Het gaat hierbij om algemene soorten (soorten uit tabel 1), overige soorten (soorten uit tabel 2) en strikt beschermde soorten (soorten uit tabel 3). Om verwarring te voorkomen, wordt in dit rapport respectievelijk de benaming licht, middelzwaar en streng beschermd gehanteerd.

BESCHERMINGSREGIMES

TABEL 1	Licht beschermde soorten (algemene soorten) zijn in Nederland zo algemeen voorkomend dat wordt aangenomen dat ruimtelijke ontwikkelingen de gunstige staat van instandhouding van deze soorten niet negatief beïnvloeden. Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet. Aan deze vrijstelling zijn geen aanvullende eisen gesteld. De verboden, bedoeld in artikel 9 tot en met 11 van de wet, gelden in het geheel niet ten aanzien van mol, bosmuis en veldmuis. Daarnaast gelden ze niet ten aanzien van huisspitsmuis voor zover dit dier zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevindt.
TABEL 2	Voor middelzwaar beschermde soorten (overige soorten) en vogels geldt een vrijstelling in het kader van de Flora- en faunawet, mits wordt gewerkt volgens een door het Ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode (zie hierna). Deze gedragscode moet door de sector of de ondernemer zelf worden opgesteld en ingediend voor goedkeuring. Zolang geen gedragscode is opgesteld, moet voor verstoring van de soorten ontheffing worden aangevraagd. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing bij middelzwaar beschermde soorten zijn: - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - de activiteit moet een redelijk doel dienen.
TABEL 3	Ontheffing voor streng beschermde soorten en vogels wordt alleen verleend onder strikte voorwaarden. De algemene beleidslijn hierbij is dat de ingrepen zodanig worden gemitigeerd dat er geen effecten zijn te verwachten op het goede voortbestaan van de soort op de locatie van de ingreep. Toetsingscriteria voor het verlenen van een ontheffing zijn: - er mag geen andere bevredigende oplossing voor de geplande activiteit zijn; - de activiteit mag er niet voor zorgen dat afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort; - er moet een in of bij de wet genoemd belang zijn; - er wordt zorgvuldig gehandeld; - er vindt geen benutting of economisch gewin plaats.
ACTIVITEITENPLAN	Ten behoeve van een ontheffingsaanvraag artikel 75 Ffw dient een activiteitenplan te worden opgesteld. In het activiteitenplan worden het doel van de aanvraag en een uitgebreide onderbouwing van de activiteit beschreven. Het vormt de basis van de beoordeling door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken.
AFWIJZING	Wanneer door middel van het nemen van mitigerende maatregelen een verbodsovertreding wordt voorkomen, kan het eveneens goed zijn om een activiteitenplan op te stellen om het 'zorgvuldig werken' vast te leggen. Dit activiteitenplan kan via de aanvraagprocedure voor een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet ter beoordeling aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland worden voorgelegd. Hierbij wordt dan ingezet op een goedkeuring van

de maatregelen, maar een afwijzing van de ontheffingsaanvraag. Door uitvoering van de maatregelen die in het activiteitenplan zijn beschreven, wordt een overtreding van de Flora- en faunawet namelijk voorkomen en is een ontheffing niet nodig.

Een gedragscode is een document waarin wordt aangegeven hoe bij het uitvoeren van activiteiten of werkzaamheden schade aan beschermde planten en dieren wordt voorkomen of tot een minimum wordt beperkt. Ook wordt in de gedragscode aangegeven hoe in de praktijk zorgvuldig wordt gehandeld.

GEDRAGSCODE

Om te voldoen aan de onderzoeksverplichting naar andere eventueel belemmerende regelgeving zoals gesteld in artikel 3.1.6 Bro, is het voldoende dat een ecooloog vaststelt dat er geen ontheffingen volgens artikel 75 Ffw nodig zijn of dat deze kunnen worden verkregen (ABRvS 23 augustus 2006). Dit oordeel is geldig wanneer het is gebaseerd op goed onderzoek en juridisch navolgbaar is gedocumenteerd, zoals in voorliggende rapportage is gebeurd. De begrippen 'ecoloog', 'goed onderzoek' en 'rapportage' zijn beschreven in de 'Handreiking Flora- en faunawet, 31 oktober 2008' van de Dienst Landelijk Gebied.

BEOORDELING

Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet uit 1967 voldeed niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen aan natuurbescherming stellen. Daarom is op 1 oktober 2005 de Nbw 1998 van kracht geworden, die de gebiedsbescherming van nationaal begrensde natuurgebieden bundelt. Daarmee zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Nbw 1998 verwerkt.

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Nbw 1998:

BESCHERMDE GEBIEDEN

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- staatsnatuurmonumenten en beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Verder is deze wet de basis voor het nationale Natuurbeleidsplan (structuurvisie) waarin de Ecologische Hoofdstructuur is geregeld.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen Gedeputeerde Staten van de provincies de vergunningen, maar bij landsbelangoverschrijdende gebieden doet de minister van Economische Zaken dit.

VERGUNNING

Wanneer er geen wetenschappelijke zekerheid bestaat dat er geen significant negatief effect is, moet een passende beoordeling worden uitgevoerd. Indien er mogelijk wel een negatief effect is, maar dit zeker niet significant is, moet een verslechterings- en verstoringstoets worden gedaan. Voor beide toetsen

VERGUNNINGSAANVRAAG

moet de initiatiefnemer de gegevens aanleveren in de vorm van een Nbw-rapport. Het bevoegd gezag toetst deze rapportage op verzoek van de initiatiefnemer. In beginsel verleent het bevoegd gezag alleen een vergunning als zekerheid is verkregen dat de activiteit de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast. Indien een gebied alleen of mede op grond van een eerdere aanwijzing als natuurmonument is aangewezen, geldt voor dat zelfstandige gebied of voor die specifieke aanwijzingscriteria een lichter afwegingskader met een zekere bestuurlijke vrijheid.

ADC-CRITERIA	Wanneer het bevoegd gezag een passende beoordeling nodig acht, moet rekening worden gehouden met de ADC-criteria. Het project moet dan achtereenvolgens worden beoordeeld op: mogelijke (A) alternatieven, (D) dwingende redenen van groot openbaar belang en verplichte (C) compensatie. Veel projecten zullen niet aan deze criteria voldoen. Het kan daarom gunstig zijn om bij twijfel over effecten een uitgebreider vooronderzoek te doen in de vorm van een natuurbeschermingswetonderzoek. Een interactief proces tussen de onderzoekers, de initiatiefnemer en zijn ontwerpers, biedt daarnaast de mogelijkheid om het plan zo bij te stellen dat significant negatieve effecten worden voorkomen.
INSTANDHOUDINGSDOELEN	De omvang van de effecten wordt getoetst aan de instandhoudingsdoelstellingen van het betreffende beschermd gebied. Deze doelstellingen zijn of worden opgenomen in de aanwijzingsbesluiten en de beheerplannen. In het aanwijzingsbesluit van een Natura 2000-gebied staat vanwege welke soorten en habitats en om welke reden het gebied is aangewezen. De instandhoudingsdoelstellingen van een gebied mogen niet worden geschaad.
BEHEERPLANNEN	Voor alle Natura 2000-gebieden moeten beheerplannen worden opgesteld. In een beheerplan wordt vastgelegd hoe en wanneer de doelen voor een gebied worden gehaald (instandhoudingsdoelstellingen). Activiteiten in en rondom Natura 2000-gebieden (landbouw, recreatie, waterbeheer) die negatieve effecten op de natuur(doelen) hebben, kunnen ook in het beheerplan worden geregeld, waarmee een integrale aanpak wordt bewerkstelligd. Een beheerplan moet binnen drie jaar na aanwijzing als Natura 2000-gebied worden vastgesteld.

Ecologische Hoofdstructuur

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangende structuur van gebieden met een speciale natuurkwaliteit (doelen). De EHS moet biodiversiteit en duurzame natuurkwaliteit in Nederland waarborgen. De EHS is een beleidsconcept dat zijn wortels heeft in het Nationaal Natuurbeleidsplan van 1990. In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) staan de plannen van de rijksoverheid met betrekking tot de EHS. Provincies zijn verantwoordelijk voor de realisering van de EHS. In de Provinciale Structuurvisie en Provinciale Ruimtelijke Verordening is dit als beleidsdoel opgenomen.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden;
- toekomstige natuurgebieden;
- beheergebieden.

BESCHERMDE GEBIEDEN

Voor de EHS geldt het beschermings- en compensatieregime uit de Nota Ruimte, zoals uitgewerkt in de Spelregels EHS (Beleidskader voor compensatiebeginsel, EHS-saldobenadering en herbegrenzen EHS). In het geval van een ruimtelijke procedure worden ingrepen bij EHS-gebieden door het bevoegd gezag, het college van Gedeputeerde Staten van de provincie, getoetst. Wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS mogen niet worden aangetast. Aantasting wordt alleen verdedigbaar geacht als aantoonbaar is dat het project van groot openbaar belang is en er geen redelijk alternatief bestaat. Hier geldt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe. De aantasting moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd. Restschade moet worden gecompenseerd.

BESCHERMING

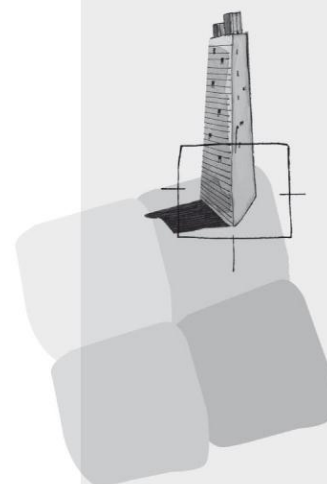
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Staphorst

Rapport
Mevrouw drs. A.A. Schwab
BügelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer drs. J. van Brussel
BügelHajema Adviseurs

Projectnummer
243.00.03.47.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Vaart nz 48-50
Postbus 274
9400 AG Assen
T 0592 316 206
F 0592 314 035
E assen@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort